

"උඹ පොත් ගන්න ගියේ නැද්ද?" මම ලංකාවේ මිතුරෙකුට ඇමතුමක් ගත්තෙමි. ආර්ය තොරතුරුවලින් පසු ඇසූ මුල්ම ප්‍රශ්නය ඉහත ඇත.

"තවම කොහෙද බං ? එන අවුරුද්දෙන් කොල්ලෙන් ස්කෝල් පටන් ගත්තේ. දුටුව නං ඇක්සයිස් පොත් ඊකක් මීගේ කිව්වා. ස්කෝල් පටන් ගත්තම ගන්න මීගේ."

"ඒ පොත් ගැන නෙමෙයි බං මං ඇතැව්වේ. බී.එම්.ඒයි.සී.එච්. එකේ පොත් සල්පිල ගැන. පොත් පුද්ගලයක ගැන."

"ආ ඒම කියපන්නො. ගියා ගියා. මං කාලෙකින් දැක් හොඳ පුද්ගලයකුක් බං ඒක. ලේසසන ලේසසන පොත් තිබ්බා. පාට පාට පිටකවර. ඇවිදල, පොත් ඊකක් බලලා, මරු ලමප් රයිස් එකක් තිබ්බා. ඒකක් කාල තමයි ගෙදර ආවේ. ඒක කෑවයින් පස්සේ අපේ උන්දුගෙන් බේරන්න බැර මවන්. ආපනු දවසක යමු කියලා පොර්."

මොකටද පොත් ගන්නද ? මම ඇසුවෙමි.

"නෑ බං ලමප් රයිස් කන්න."

පවතින නිසාය, එසේම ඉදිරියට පොත් පෙරළන්නට බලාගෙන සිටින පරපුරක්ද බිහි-වෙමින් පවතින නිසාය. දැන් අපේ රටේ විඥාපයන්ම හොරකම් කරන්නේ පොත් කියවා දැනුම ලබාගෙන ඉහළට ගිය උගත් මිනිසුන් බව සැමගේම විශ්වාසයයි. සිදුවෙන දෑ අනුව දැන් එය ඇත්තක් බව සනාථ වීගෙන යයි. හැරුණු ඇවිත් පිරිසක් පොත් කියවන්නේද නොදිනේ හෝ නරකින් හරි හම්බ කරගන්නටය. හොරකමට සේම මරුකම් කිරීමට අනුබල දෙන්නේද උන්මය. මෑත කාලයේදී පමණක් සළකා බැලුවහොත් හිටපු ජනාධිපතිවරයාගේ සිට ලේකම් දක්වාත්, සමහර සංඝයා වහන්සේලාගේ සිට වත්මන් ආණ්ඩුවේ ප්‍රබල මැති ඇමතිවරු දක්වාත් කෙරුම් පොත් කියවා දැනුම ලබාගෙන ඉහළ නැගෙමට ගියද, පොත් කියවූ එවන් මහගුන් හොරුවීම, පොත් නොකියවන සාමාන්‍ය ජනතාවට ප්‍රවේශ්‍යවන්නේ වී ඇත.

අපේ ආවේ ඉස්කෝල් ගොස් නැත. පොත් කියවනවාද මා දැක නැත. එහෙත් ඇය සාමාන්‍ය දැනුමෙන් හා බිඳා දැනම්, ගුණාවත් අතින් පොහොසත්ය. මිනෑම ගතක් කොලක් බේරක් තේතක් ගැන ගමේ මිනිසුන් පවා අසා දැනගත්තේ ඇයගෙනි. ඇයගේ වී කා-මිකාර්මාන්ගයෙන් උපයාගත් මුදලින් ඇය දරු පරපුරක් පෝෂණය කළ උදාර

ලක්ෂ්මන් කොබිතුට්ටු

එලෙසමය. සමහරු පිටත් වන්නට කස විකුණාති. තවත් සමහරු පීඩනය මෙන්ම දේබන්ගයද විකුණාති. පත්තර වාර්තාකරුවාගේ සිට සම්මානනීය නවකතාකරුවා දක්වා සිදුවී ගෙන යන්නේ එයයි. එහෙත් කුඩු විකුණනවාට, ජනතාවගේ මුදල් හොරකම් කරනවාට වඩා පොත් විකුණා හරි හම්බ කරගැනීම යහපත් ක්‍රියාවකි. සමහර පොත්වලින් මොළයට ගන්නට කිසිවක් නොමැති වුවද, විකිණන්නේ

පවසයි. සම්මාන උලෙලවල් මතබේදයට කුඩු දුන්නද අප රටේ පොත් එසේ විකිණේ නම් එය යහපත් ප්‍රවණතාවකි. එහෙත් සමහර ලේඛකයන් එය විශ්වාස කරන්නේ නැත. ඒ තමුත්තේ අතට ලැබෙන සොවිටම් කතෘ ගාඟය නිසාය. ඒ කෙසේ වෙතත් මේ වන විට එරට සාහිත්‍ය, ගොඩනේ සාහිත්‍ය ආදී උලෙලවල් පරයා ලේඛකයන් සේම ප්‍රකාශකයන්ගේද ඉලක්කය වී ඇත්තේ ස්වර්ණ පුස්තකයයි.

සාහිත්‍ය මාසය

මම එතනින් එතා ඒ පිලිබදව නොවිසුවෙමි. පොතක රසය හා ලමප් රයිස් එකක රසය අතර වෙනස කියාදී, මිතුරාත් සමග අමනාපව ගිත නොරොත් කරවා ගනිමිනි. එහි ප්‍රධාන නේමා පාඨය වන්නේ "කියවීම මිනිසා සම්පූර්ණ කරයි" යන්නයි. පොත් පත් පරිශීලනයෙන් ප්‍රභූතවන හා බුද්ධිමත්, පරිපූර්ණ යහපත් මිනිසෙකු ලොවට දායාද වන බව සැමගේම විශ්වාසයයි. එහෙත් එම විශ්-වාසය මා සිත් කඳම්බය තුල අවිශ්-වාසයකට පෙරළී ඇති බව මම දැන් විශ්වාස කරමි. මන්ද? අපේ රටේ පොත් කියවූ හා කියවන මිනිසුන් මෙන්ම, පොත් පෙරළන හා බලන මිනිසුන්ගෙන්ද පිරි

කාන්තාවක් වුවාය. එහෙත් එවැනි උදාර මව් පරපුරකින්, උපන් පරපුරක් දැන් පාලනය කරන්නේ හොරුන්ය. මේ අන්දමට ගියහොත් අනාගතයේදී උපදින පරපුරද හොරුන් විය හැකි සේම අඩු තරමින් හොරකම් සහ බොරු කීම පත්සිල් පද පහෙන් ඉවත් කර ගැනීමට උන් සටන් වදිනු ඇත.

දැන් අප රටේ ජනතාව සම්මාන උත්සව විශ්-වාස කරන්නේද එලෙසටය. තෝරා බේරාගත් ගිතවත් කිහිපදෙනෙකුට පමණක් සම්මාන ප්‍රධානය කරන බව පාඨක ජනතාව හා ලේඛකයන්ද විශ්වාස කරයි. සියල්ලම හො-රකම් කරන රටක සාහිත්‍ය කලාවටද එම ඉරණම අත්වියයි යන බිය පැවතීම අරුමයක් නොවේ. තමන්ගේ ගුරු කුලය, ගිත මිතුකම් ආදිය සාහිත්‍යටද බලපා ඇතිබව මා සමග පැවසුවේ දිවයිනේ සම්මාන දිනාගත් ප්‍රකට ලේඛකයෙකි. මෙවර ස්වර්ණ පුස්තකය ගිම්මවන්නේ අසල්වේ පොතටයි ඔහු මට පැවසුවේ සම්මාන ප්‍රධානයට සහි තුනකට පමණ පෙරය.

අද සැමදේම වෙළදාමකි. වෙළදාමද වෙළදාමකි. විකිණන්නට මෙන්ම විකුණන්නටද බොහෝ දෑ ඇත. පොත පතද

පොතකි. සමහර පොත් කියවාගන්නට බැර වුවද අවසානයේදී මේස රාක්කයේ පොතක් ඉතිරිවීම සුබදායකය.

අද කාලයේ සීමන් ආනන්ද සිටියානම් සාහිත්‍ය මාසයේ ජනප්‍රියම ලේඛකයා සේම ආර්ථික අතින් ශක්තිමත් ලේඛකයා වන්නේ ඔහුය. ස්වර්ණ පුස්තක සම්මානය නොලැබුණාට ජනතා ප්‍රසිද්ධ සම්මානය ඔහුට ලැබෙනවා සිතුවෙයි. අමරදේව සේ මහා ගත්තරු මාර්ටින් විකුමසිංහගේ සිට ගිතයේ ජෝතිපාල මෙන් පොත්වලට සිටින සීමන් ආනන්ද දක්වා මිය ගිය බොහෝ අතින් ලේඛකයන් ලේඛන කලාවෙන් රන් පියලි සම්මාන හා මිල මුදල් ලැබූ ලේඛකයෝ නොවෙති. එහෙත් ඔවුහු ජනතාව අතර තවමත් පිටත් වෙති. අනාගතයේදී ස්වර්ණ පුස්තකයට යාන වාහන හා ඉඩ කඩමිද තෑගි ලෙස ලැබෙනවා නිසාය. එයට ආසන්නම තේතුව වන්නේ ස්වර්ණ පුස්තකය දිනාගත් ලේඛකයන්ට වඩා පොත් ප්‍රකාශයට පත් කළ ප්‍රකාශන සමාගම් ගිම්මකරුවන් උද්දාමයට පත්වී ඇති අයුරු සිතෙන විටය. සම්මාන දිනාගත් පසු එම කාඩ්වලට විශාල ඉල්ලුමක් ඇති බව බොහෝ ප්‍රකාශකයන් පවසයි. මෙවර එය පොත් විසි-දෙනෙක් දක්වා අලෙවි වූ බව ප්‍රකාශකයා

මට වසර හත අටකට කලින් එකතරා සාහිත්‍ය උත්සවයකදී මගේ මිතුරෙකු ලියූ පොතක් වෙනුවෙන් සම්මානයක් පිරිනැමිණි. ඒ සම්මානය සමගින් ඔහුට යම් මුදල් ගනාගයක් සහිත වෙත් පතක් ද ලැබිණි. මම මෑතකදී ඔහු මුණ ගැසීමට ගියෙමි. ඔහුට එදා ලැබුණු සම්මානය ඔහුගේ දියණ-ියගේ මංගල ජායාරූපයට වැසී පරණ කඩකි කඩකේ උඩ ඇති බව මම යන්නටද දුටිමි. මම තව තවත් ලංවී සම්මානය දෙස විමසිල්ලෙන් බැලුවෙමි. එහි ලෝහමය කො-ටස් තුළ ඔක්කාරක බැඳී ඔහුගේ නමත්, පොතේ නමත් ගිලගෙන මැකී ඇත්තේ කාලයේ මැඩු වෙනසක අයුරු විදනා පාමිනි.

"ඇයි මේක සුද්ද කරලා මප දාගන්නන්නේ. සම්මානයක් කොවිචර වටිනවද ?"

"මවා සුද්ද කලා කියලා කවුරු බලන්නද බං. මං මේ කල්පනා කරන්නේ මේ ලියපු පොත් ඊක මං මළායින් පස්සේ කාටද බාරදෙන්නේ කියලා." ඔහු ඒ අසල ඇති ඔහුගේ කුඩා පුස්තකාලය මට පෙන්වූයේය.

"ඇයි දරුවෝ ?"

"උන්ට මොන පොත්ද බං. උන් පිටත් වෙන්න, හරි හම්බ කරගන්න හැද්දේමි දුවනවා. කබල් පොතකට වැඩිය සල්ලි හම්බ කරන්න පුළුවන් ක්‍රම කොවිචර තියෙනවාද ? උඹ විශ්වාස කරපං. මගේ දුවටත් ප්‍රනාචන් මං ලියපු පොතක් හරි හම්බ කියවලා නෑ."

මම නිහඬ වීමි.

"උඹට මිත්තං මේක අරගෙන උඹේ නම කොටාගෙන මට කියක් හරි දීපං." ඔහු උපතායට වැඩිය සල්ලි දේ තුළ බොහෝ අරුතක් ගැබ්වී ඇති බව මට සිහිණි. අද කාලයේ සාමලාද, අමරලාද, නන්දලාද, පියල්ලාද දම්ම සුගත්ලාද එකම බෝට්ටුවෙයි. ඔවුහු සියල්ලෝම විකිණී හමාරය. කියවීමට නියා පොතක් දිනා බැලීමටවත් වෙලාවක් නැත. පිටත් වීමට හැද්දේමි දුවනවා. එලෙසම මේ ලිබරල් ධනවාදී ආර්ථික රටාව තුළ පොතද හාණ්ඩයකි. එහිදී මැක්සිම ගෝර්කිගේ අම්මා සේම, සන්තස්ලෙගේ අම්මා හා මගේ අම්මාද අලෙවි වෙයි. වතුරකා සිරිසේනගේ ජනාධිපති තාත්තා සේම, සරත් විජේසූරියගේ තාත්තා හා මගේ තාත්තාද මේකොයි. විකිණන්නන්ගේ කෙසේ හෝ විකිණිය යුතුය. යථාර්ථය එයයි.